

Yhteentoimivuutta kokonaisarkkitehtuurilla

Terveydenhuollon atk-päivät
20.5.2014

Juha Rannanheimo

Ratkaisupäällikkö, sosiaali- ja terveydenhuollon ratkaisut

ISO 9001

ISO/IEC 20000

www.istekki.fi

Esityksen sisältö

- Kehittämiskaavat sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnassa
- Kokonaisarkkitehtuuri suunnittelu- ja ohjauksena
- Kansalliset palvelut ja kansallisesti sovitut linjaukset
- Alueellinen yhteistyö ja alueelliset ratkaisut

→ yhteentoimivuutta

Juha Rannanheimo

Ratkaisupäällikkö, sosiaali- ja terveydenhuollon ratkaisut, Istekki Oy

- Terveydenhuollon tietojärjestelmien erilaisissa kehitys- ja ratkaisusuunnittelutehtävissä reilut 14 vuotta
- 2013 → Kuntaliiton toimeksiannosta osa-aikaisena kansallisen yhteistyön arkkitehtuurikoordinaattorina

Istekki Oy

- Kuopion kaupungin ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin v. 2010 perustama ICT-yhtiö
- Julkisomisteinen terveydenhuollon ja kuntien toimintaa palveleva informaatioteknologian ja lääketieteellisen tekniikan asiantuntijaorganisaatio
- Toimii asiakkaidensa kokonaisvaltaisena ja läheisenä kehityskumppanina
- Omistajia palveluitamme käyttävät julkisen sektorin toimijat
- Henkilöstöä n. 250, liikevaihto 2013: 31,4 M€

Kehittämisvaatimukset sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnassa

- Tietojärjestelmien tehokkaampi hyödyntäminen ja toiminnallisuuksien merkittävä parantaminen välttämätöntä tuottavuuden parantamiseksi
- Kattavat asiointia, palveluihin hakeutumista ja kansalaisen osallistumista helpottavat toiminnallisuudet puuttuvat
- Tiedon saatavuuden ongelmiin kulminoituu moni asia
- ICT-ratkaisujen tuettava paremmin muutoksia toiminnassa ja palvelurakenteissa
- Parempaa tietojen ja järjestelmien yhteentoimivuutta

Yhteentoimivuus

Yhteentoimivuus:

"... yhteistä etua palvelevien ja yhteisesti sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi jakamalla tietoa ja osaamista organisaatioiden kesken niiden käyttämien toimintaprosessien kautta käyttäen niiden tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien välistä tiedonsiirtoa."

Lähde: Eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet (EIF)

"Yhteentoimivuudella lisätään kokonaisetua ja tietojen yhteiskäyttöisyyttä. "

Lähde: Julkisen hallinnon arkkitehtuuriperiaatteet

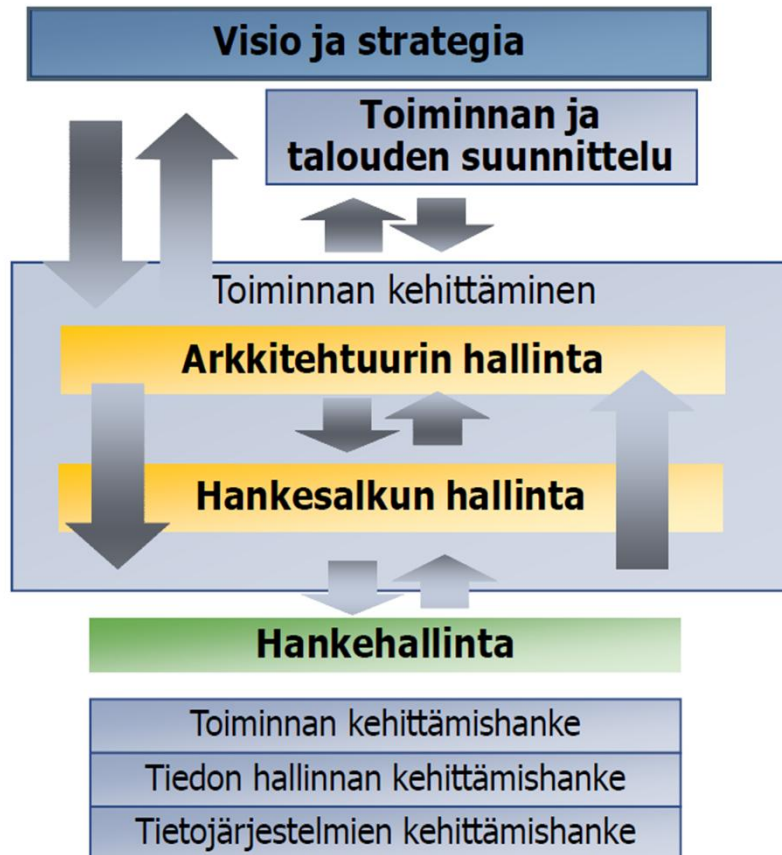
Tavoitteet ja hyödyt saavutetaan pitkäjänteisellä työllä

- Hallitaan kokonaisuutta
- Ohjataan tiedonhallinnan ja tietojärjestelmien kehitystä kohti määriteltyjä tavoitteita
- Ohjataan kehittämiskohteiden valintaa hankesalkkuun
- Varmistetaan toiminnan, tiedon ja tietojärjestelmäratkaisujen yhteentoimivuus

Kokonaisarkkitehtuuri

toiminnan ja tietojärjestelmäratkaisujen kehittämistyön suunnittelu- ja ohjausväline

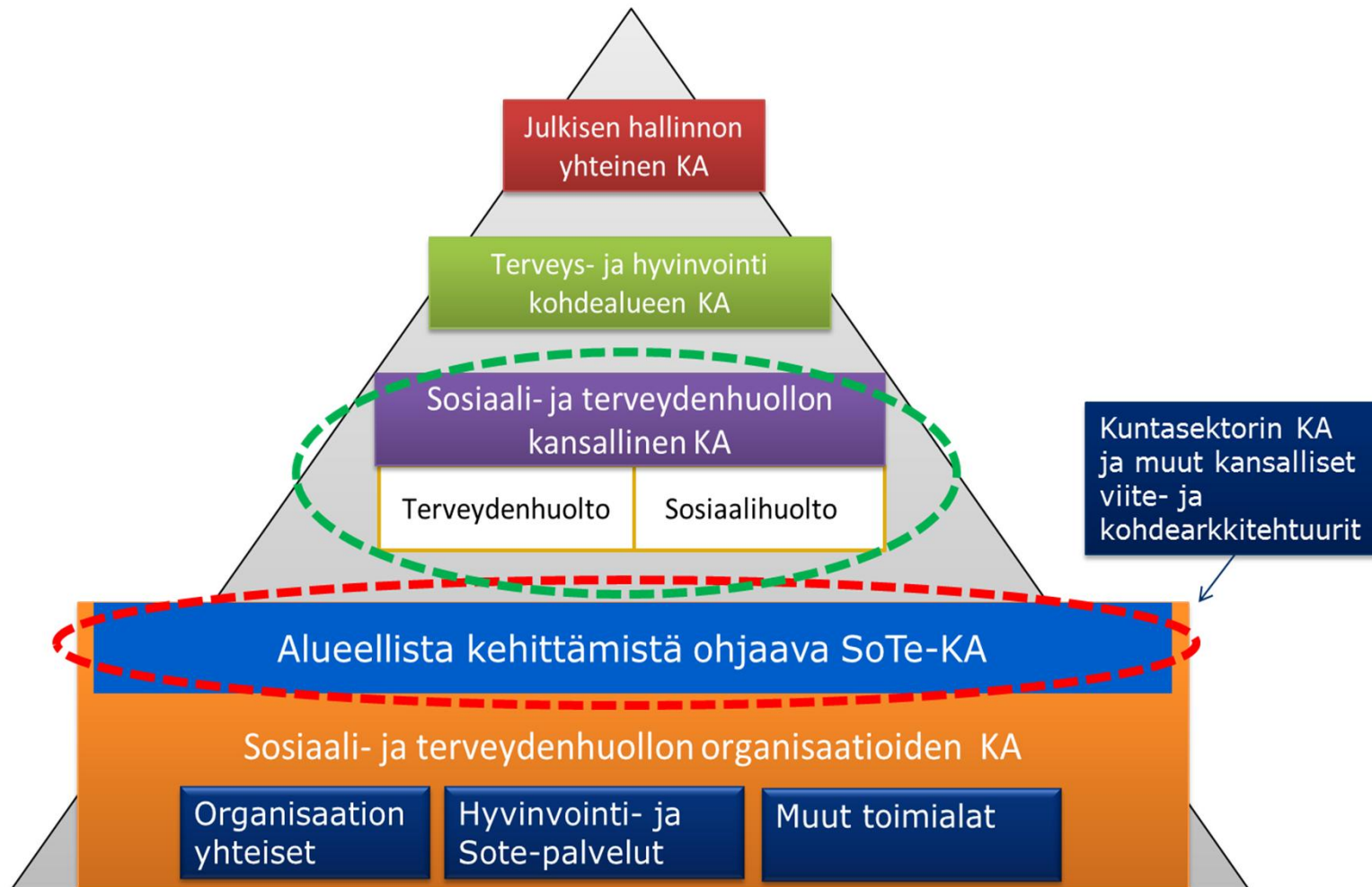
- Visio ja strategia ohjaavat kehittämistä
- Suunnittelu lähtee vastuiden, toimintamallien, prosessien ja tiedonhallinnan ymmärtämisestä sekä kehittämistarpeiden tunnistamisesta
- Arkkitehtuuri on kehittämistyön suunnittelu- ja ohjausväline
- Edellyttää hallintamallia
 - irrallisista palasista hallittavaksi kokonaisuudeksi

lähde: VM

Arkkitehtuurityötä eri tasoilla

- Valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti tehtävän arkkitehtuurityön tarkoitus on tuottaa kuvaukset
 - organisaatioiden toimintaprosesseista
 - tarvittavista tiedosta
 - käytettävistä tietojärjestelmistä
 - sekä näihin liittyvistä kehittämistarpeista
- Kaikkien ei ole varaa kehittää kaikkea, vaan pitää tunnistaa, mitkä kannattaa tehdä keskitetysti ja laajassa yhteistyössä

Arkkitehtuurityötä eri tasoilla

Kansalliset linjaukset

"Kaikille pitäisi olla lähtökohtaisesti selvää, mitä asioita hoidetaan valtakunnallisilla palveluilla, ja mitkä asiat pitää ratkaista alueellisesti tai paikallisesti."

Kansalliset palvelut

- Kansalliset palvelut perusta sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnalle
 - Tieto on teknisesti ja semanttisesti standardoitua
 - Tietojen saatavuus ja arkistointi
- Kansallisten palveluiden rooli ja merkitys kasvaa vaiheittain
- Tiedonjaossa tukeudutaan kansallisesti linjattuihin ratkaisuihin
- Potilastietojärjestelmät optimoidaan toimimaan yhteisesti sovittujen ratkaisumallien mukaisesti

THL:n koordinoimana on tehty valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisarkkitehtuuri kuvaa alalle yhteiset toimintamallit, tietosisällöt ja tietojärjestelmäpalvelut.

Alueellinen yhteistyö ja alueelliset ratkaisut

- Alueellinen painopiste enemmän toiminnan edellyttämän toimintalogiikan ja käyttöliittymien kehittämiseen
- Tavoitteena alueellisesti yhteentoimivat ja yhdenmukaiset ratkaisut
 - parempaa tukea yhtenäisille prosesseille
 - muuntojoustavuutta organisaatio- ja rakennemuutostilanteissa
 - vähemmän päällekkäisiä ratkaisuja
 - harmonisointia ja resurssien yhteiskäyttöä kehitystyössä sekä ylläpidossa

Kuntaliiton koordinoimana VAKAVA-projektissa on laadittu kuntien, sairaanhoitopiirien ja kansallisten toimijoiden yhteistyönä alueellisen tiedonhallinnan ja tietojärjestelmäratkaisujen kehittämistä ohjaava viitearkkitehtuurin 2020 tavoitetilan kuvaus ja kehittämistä koskevia linjauksia.

- VAKAVA-projektissa kansallinen osuus ja viisi alueprojektia
- Valmisteltu laajassa kansallisessa yhteistyössä (alueprojektit ja kansalliset osuus) kehittämistä koskevia linjausehdotuksia
 - Tiedonjaon infrastruktuuri
 - Sähköiset kansalaispalvelut
 - Asiakas- ja potilastietojärjestelmät
 - Tiedolla johtaminen
- Kansallisesti yhteiset kehityslinjaukset ja tavoitetilan kuvaukset koottu loppudokumentaatioksi
- Alueelliset tavoitetilan kuvaukset viimeistelyssä

Tavoitteena on ollut tukea eri alueilla tapahtuvaa alueellisen tiedonhallinnan ja tietojärjestelmäratkaisujen uudistamistyötä sekä pyrkiä ohjaamaan kehittämistyötä kohti tavoitetilaa 2020

Tiedonjaon infrastruktuuri

- Tietojen **operatiivinen yhteiskäyttö keskitetyistä ja hajautetuista** (esim. operatiiviset järjestelmät) **lähteistä mahdollistetaan kansallisten palveluiden avulla**
- Liitynnät valtakunnallisiin palveluihin ja muut alueelliset **ratkaisut toteutetaan nykyistä laajemmassa yhteistyössä**

Sähköiset kansalaispalvelut

- Kansalaisen itse tuottamien ja ylläpitämien **terveys- ja hyvinvointitietojen hallintaan kansallinen toteutus**
- **Sähköiset palvelut toteutetaan "riippumattomina" asiakas- ja potilastietojärjestelmistä**
- Nykyistä **laajempi valtakunnallinen yhteistyö**

Asiakas- ja potilastietojärjestelmät

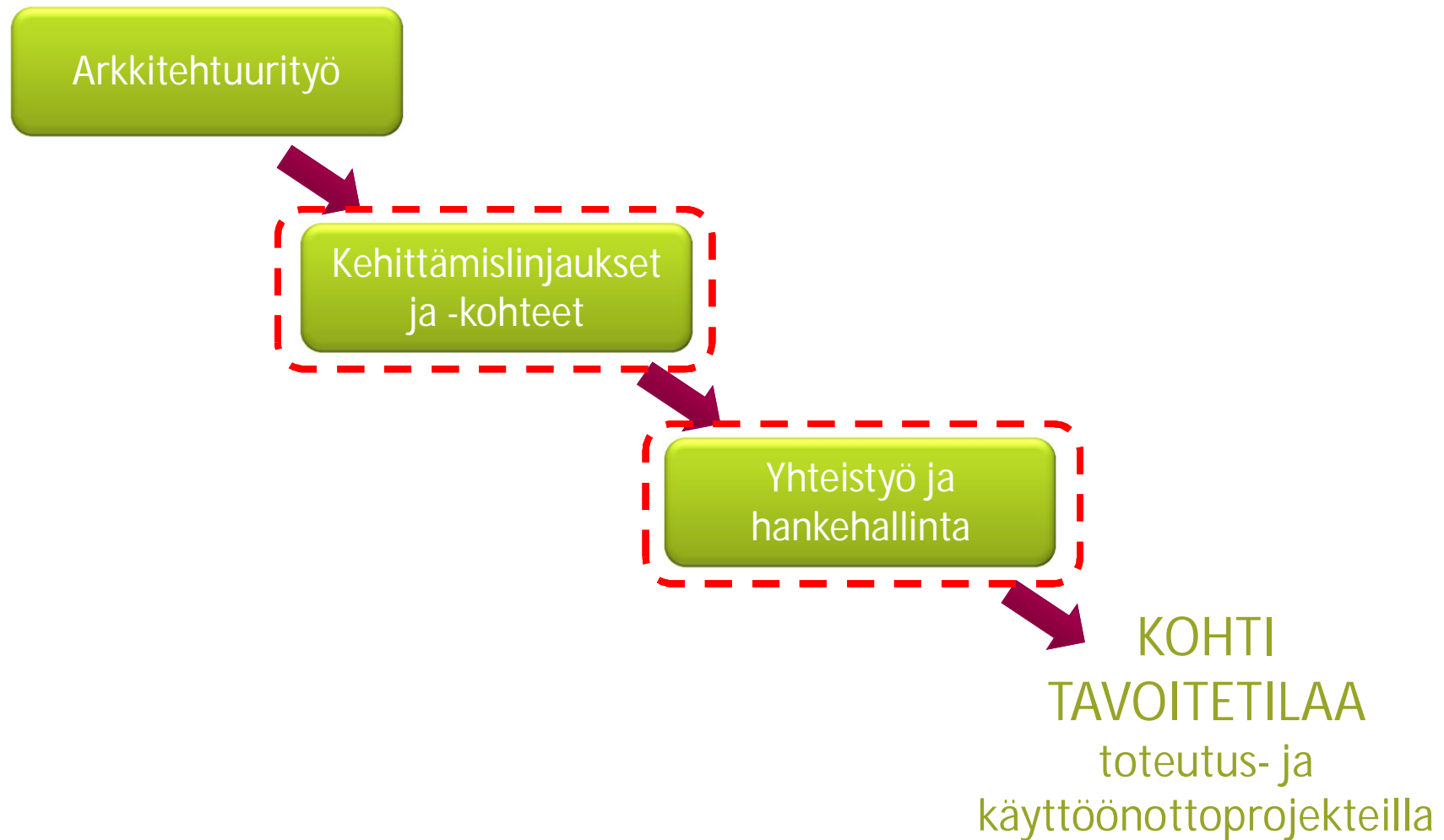
- **Kehittämisstrategiaksi "hallittu monitoimittajamalli"**
- **Tavoitetilan arkkitehtuuriksi** vaihtoehtoisia skenaarioita (2kpl)
- **Asiakas- ja potilastietojärjestelmiä koskevan sote alue-yhteistyön vähimmäislaajuudeksi toiminnallisista tarpeista lähteviä yhtenäisiä osa-järjestelmätoteutuksia**, joista osa voi olla myös valtakunnallisessa yhteistyössä toteutettuja/hankittuja

Ja tästä eteenpäin ...

- Sosiaali- ja terveydenhuollossa kokonaisarkkitehtuuriyhteistyö jatkuu sekä kansallisella että alueellisella tasolla
- Alueiden ja kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon yhteistyö kansallisella tasolla jatkuu Kuntaliiton koordinoimana (AKUSTI)
- Alueellisella tasolla edistetään koko sote-sektorin yhteistä ervalaajuisia tietohallintoyhteistyömallia ja arkkitehtuurilinjausten jalkauttamista

Alueellinen yhteistyömalliselvitys käynnistännyt koko sote-sektoria koskevan nykyisen ervalaajuisen tietohallintoyhteistyön valmistelun Pohjois-Suomessa.

Kohti tavoitetilaa

Kohti tavoitetilaa

➤ **Kehittämislinjaukset**

- Ohjaavat strategian mukaista budjetointia ja valikoimaan tavoitteen mukaisia kehityskohteita
- Arkkitehtuuriperiaatteet – toiminnan ja teknologian eri osat toimivat kokonaisuutena yhteen
- Edetään suunnitelmallisesti ja johdetusti

➤ **Yhteistyö ja hallintamalli**

- Käytetään resurssit oikeiden asioiden tekemiseen
- Tehdään asiat kerran - ei moneen kertaan tai päällekkäin
- Siirrytään osaoptimoinnista harkittuun kokonaisuuden optimointiin
- Jokainen hankinta vie kohti tavoitetilasta

KIITOS !

Minut tavoittaa Istekki Oy:n näyttelypaikalta nro 87.

